

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGreg
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 58 (1576). ЧЕТВЕР, 14 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MAY 14, 1931. No. 58 (1576). VOL. XIII.

ПРЕСОВА КАМПАНІЯ -- НАЙВАЖНІША СПРАВА В МІСЯЦІ ТРАВНІ

Доходить уже половина місяця травня. Українські клясові свідомі робітники в Канаді знають, що цей місяць призначений для збирання передплат і пресового фонду української робітничо-фермерської преси. Вони не лише знають це, але й переводять ціломісячну кампанію для підтримки своєї преси, для фінансового забезпечення її на літні й осінні місяці — аж до грудня.

Здавалося б, що травнева пресова кампанія є в повнім ході, а принаймні повинна бути в повнім ході, й нема тут про що говорити. Та справа ця не є такою легкою, як на перший погляд здавалося б. На цій місці ми власне хочемо вказати на велику вагу цієї пресової кампанії, що тепер провадиться.

Вже цього року ми перевели низку важних кампаній, з яких найважливішими були: кампанія за підписами законопроектів Воркерс Юніті Ліг про соціальне забезпечення від безробіття коштами держави, кампанія за висилкою української робітничо-фермерської делегації до Радянського Союзу й збірка фондів на покриття коштів делегації та недавня пресова кампанія "Воркера". В першій і останній кампанії ми брали активну участь як частина робітничої класи Канади разом з робітниками інших народностей. Кампанію за висилкою делегації передали самі українські робітники й бідні фермери.

Але всі ті кампанії можуть завдячувати свій успіх у великій мірі українській робітничо-фермерській пресі, а головню "Українським Робітничим Вістям", наскільки це стосувалося праці серед українських робітників і бідних фермерів. Усі наші газети й журнали були до повної розпорядимості цих кампаній. Не було б нашої преси, ці кампанії не були б мали такого успіху, як вони його мали.

Вже той один факт вказує нам на те, що кампанія для нашої преси в місяці травні повинна бути ударною, вона повинна попровадитися з такою самою енергією й запалом, як і всі попередні кампанії. Бо наша преса, а головню "Українські Робітничі Вісті", була й буде організатором і провідником у всіх справах, що дотичуть робітничої класи Канади.

Коли ж ми візьмемо під увагу, що тепер тяжка економічна криза, яка сильно відбилася й далі відбивається на наших видавництвах, та що перед нами дві місяці до другої пресової кампанії, то для кожного стане ясним, що кілька б ми не зробили для нашої преси в цій кампанії, то це не буде за багато. Тому доложити усіх зусиль і подбаймо, щоб ця кампанія була одною з найуспішніших, як на теперішні обставини!

РЕВОЛЮЦІЙНА БОРОТЬБА В ІНДІЇ

ІНДІЙСЬКІ ТРУДЯЦІ БОРЮТЬСЯ ЗА ПРОЛЕТАРСЬКУ ДИКТАТУРУ.

ЛОНДОН, 23 квітня. — У Карачі закрилася конференція всендійської робітничо-селянської партії. Конференція одностайно запламувала зрадинство Ганді й відері національного конгресу. У своїх резолюційних конференція підтвердила, що метою робітничо-селянської партії є встановлення пролетарської диктатури.

УСПІХИ СРСР ЗАПАЛЮЮТЬ РОБІТНИЧІ МАСИ ІНДІЇ.

ЛОНДОН, 23 квітня. — Орган конгресу "Індустан Таймс", що видається в Делі, вміщує завулу підписану Міттера на Міртуському процесі. Значивши, що в боротьбі за національну незалежність Індії індійська буржуазія не бере ніякої участі,

Міттер заявив, що він стоїть на марксистській формі комунізму й лєнінізму й відкреслив свої симпатії до Радянського Союзу, повідомляючи про успіхи якого запалюють робітничі маси Індії. "Робітничі маси Індії поважають Леніна як свого видатнішого вождя", — заявив Міттер. — Комуністичний же Ітернаціонал є пам'ятник Леніну".

МОЛОДЬ ІНДІЇ ПРОТИ ГАНДІ

ЛОНДОН, 22 квітня. — Підчас недавнього з'їзду національного конгресу в Карачі, індійська молодь демонструвала під гаслом "Геть зрадника Ганді". Депутати молоді, що її привів Ганді напередодні з'їзду, категорично відкинули всі його пояснення. Під натиском мас лідери організації молоді змушені виступити проти національного конгресу й піратити з ним.

КУ КЛУКС КЛЕН В ОНТЕРІО ПОГРОЖУЄ

Ку Клукс Клен в Канаді підносить голову. Делегата Канадської Преси з Енкетер, Онт., від 6 травня повідомляє, що коло того містечка згорів у вівторок вночі великий хрест, як символ остоги Ку Клукс Клену. Хрест спалено на землі, де планується збудувати прют для негерських дітей і старців. Прют має будувати американське негерське товариство з осідком в Шікаго.

Влада в Енкетер робить усе в своїй силі, щоб не допустити до будови будинку, й планує вислати в цій справі делегацію до провінціального уряду. Значить, влада й Ку Клукс Клен тримають один фронт проти плану збудувати негерський прют і готові ужити насильства й самосуду, щоб не допустити до цього.

БІЙНА МІЖ ПОСЛАМИ В ПАРЛЯМЕНТІ

ПАРИЖ, 5 травня. — Перше засідання теперішньої сесії французького парламенту позначилося сьогодні бійкою між послами над резолюцією, що вимагала заяви признани для нової еспанської республіки. Резолюцію внесли соціалісти. Посли комуністичної фракції рішучо виступили проти одо-

брення нової форми капіталістичної влади в Еспанії і підчас промови комуністичного провідника Кашена розпочалася бійка між комуністом Марті й соціалістом Амбросіні. В салі повстала загальна буча, але резолюцію остаточно ухвалено голосами всі буржуазних партій.

Населення в Еспанії палить церкви й монастирі

ПІДЧАС АНТИРЕЛІГІЙНИХ РОЗРУХІВ У МАДРИДІ ОДНУ ОСОБУ ВБИТО І БАГАТО ПОРАНЕНО; В МІСТІ ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

Про нові розрухи в Еспанії, що вибухли цими днями проти католицького попівства, денна капіталістична преса — приносить такі відомості:

МАДРИД, 11-го травня. — Около 20 осіб, включаючи монахів і монахинь, були ушкоджені сьогодні, коли юрба спалила костел в Салесіанос. Ушкоджені були побиті палками й кулаками, коли втікали.

МАДРИД, 11 травня. — Республіканські демонстранти спалили й ограбили костели, монастирі й католицькі школи підчас сьогоднішніх антирелігійних розрухів.

У Мадрид проголошено сьогодні воєнний стан, коли військо не змогло й не хотіло припинити розрухів. Воно з'єдналося з населенням, як тисячі вишили на вулиці і прижагалися пожежарам.

Пізно сьогодні підпалено сім релігійних інституцій, убито одного чоловіка й багато осіб ушкоджено.

(Попередня депеша в цій справі повідомляла, що юрба підпалила єзуїтський костел і два монастирі та старалася підпалити ще один костел і загрозувала повісити попа.)

Рада міністрів відбула надзвичайне засідання й рішила завести військово-правління, щоб докінчити з розрухами. Біржі приказано закрити.

Початкові розрухи республіканська влада приписує монархістам. Після бурливої неділі сьогодні прийшло до більших розрухів, підчас яких одного чоловіка вбито й дев'ятьох або більше поранено.

Сьогоднішні розрухи були зосереджені в єзуїтському костелі й монастирі в Калле Фальор, у центрі міста. Костел підпалено при помочі газолі-

ни й подумків поширилася на монастир та сусідні дома. Юрба знищила монастир і відмовилася розійтися помімо вистрелів, які дало військо та цивільна гвардія.

В год. 1.15 по полудні ескадрона кінної цивільної гвардії пригнала до горіючого костела. Коли вона гнала вулицею, юрба влаштувала її овацію.

Вогонь, підсичений газоліною, виведовзі охопив будинок, який костел був цілком знищений. Пожарна сторожа була безпорадна й була примушена відступити. Юрба з 5,000 людей збиралася на головній вулиці в центрі Мадриду й оплескувала пожежар.

Монастир св. Тереси на Пназа де Еспана підпалено сьогодні по полудні. Велика юрба збиралася й оплескувала пожежар, який примусив пожежару сторожу відступити. Кармеліти (чи монахи) втікли задніми дверми.

Дві особи були поранені підчас демонстрації коло міністерства внутрішніх справ. Член мадридського Атенеуму промовляв з балкону й чоловік з юрби, що стояла нижче, випалив два вистрели. Він поранив дві особи, що стояли коло промовця.

Юрба кинулася до напасника. Вона пострілила його й убила на місці.

Розрухи вибухли також коло будинку монархістичної газети "АБІ". Сім осіб було ушкоджених. Заколот розпочався, коли юрба студентів старалася відпалити будинок газети підчас рейду цивільної гвардії на приміщення. Влада підозривала видавців газети, що вони є співниками монархістичних змовників проти республіки.

РОЗРУХИ ПРОТИ КАТОЛИЦЬКОГО ПОПІВСТВА ПОШИРИЛИСЯ ПО ЦІЛІЙ ЕСПАНІЇ

МАДРИД, 12-го травня. — Антирелігійні розрухи поширилися сьогодні на пів тузіна інших важних міст по цілій Еспанії.

Юрба з 300 осіб у Малазі спалила монастир єзуїтів виведовзі по півночі.

Інші міста, в яких вибухли розрухи, є оці: Сарагосса, Кордова, Кадіз, Більбао й Севілья. У Севілью юрба штурмувала браму монастиря й розбила її, але була відперта цивільною гвардією, заки змогла дістатися до самого монастиря. Старці монахів повтікали через задні двері і скрилися в домах своїх приятелів.

У Малазі та сама юрба, що спалила дім єзуїтів, увійшла також до палати архієпископа, знищила внутрішню обстановку й підпалила будинок.

У Сарагосі юрба старалася спалити новий католицький семінар, але позиція відперла демонстрантів без ніякого ушкодження їх. Будинок вдійшовости підпалено, але вогонь погашено без серйозної шкоди.

В Кордові вибито камінням

ЛОМОВ ПРО ЕЛЕКТРИФІКАЦІЮ РАД. СОЮЗУ.

МОСКВА, 7 травня. — Г. І. Ломов, голова комітету для виготовлення нового десятирічного плану електрифікації, заявив сьогодні на конференції електричних інженерів, що в наступних 10-ох роках Радянський Союз буде мати розвинутих від 60 до 70 мільйонів кіловат електричної сили.

ВЕЛИКІ ВІПСЬКОВІ ЗАМОВЛЕННЯ РУМУНІЇ.

ВІДЕНЬ, 19 квітня. — Угорська газета "Букурешті Лак" що виходить у Румунії, наводить дані про військові замовлення Румунії за 1930 р.

В одній тільки Чехо-Словацькій Румунії купила минулого року 16,000 рубінів, 30,000 кулеметів, 150,000 ручних гранат, 60 військових літаків, 500 тисяч газових масок, елду вибухових речовин, артилерійської амуніції й похідних кулонь. Постає ці припаси французька фірма "Швейдер-Крезо".

ЧОЛОВІК УБИТИЙ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ.

ЕДМОНТОН, Алта., 11 травня. — Один чоловік був убитий на місці й три інші були тяжко ушкоджені, коли сценарійський тягаровий поїзд викотився в неглибоку в Рибстон, Алта.

НЕ ХОТІЛИ ДОПОМОГИ ВІД СПОЛУЧ. ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 8 травня. — У відповідь на пропозицію Американського Червоного Хреста, що він готовий дати допомогу жертвам землетрусу в Радянським Закавказзю, тут отримано від радянського Червоного Хреста таку депешу: "Жертвам землетрусу дано вже всяку потрібну допомогу. Ширя подяка за висловні симпатії".

ЗАКОН ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ НАСЕЛЕННЯ В ІТАЛІЇ.

РИМ, 8 травня. (А.П.) — В палаті послів внесено сьогодні новий мобілізаційний законопроект, одобрений радою міністрів, на підставі якого примусовій службі в часі війни підлягають в тій чи іншій формі всі чоловіки й жінки в віці від 16 до 70 років. Законопроект віддає всеряву цивільну мобілізацію під керівництво провінціальної влади, яка буде функціонувати з хвилею проголошення мобілізації в Італії.

ЗРИВАЮТЬ ПЛАТНЮ ДЛЯ ТЕЛЕГРАФІСТІВ.

Депеша Канадської Преси з Торонта від 9 травня повідомляє, що торговельні телеграфісти на спінарських лініях в Канаді переголосували добровільно брати безплатну "відпустку", що рівняється зменшенню їхньої місячної платні на 10 відс., щоб затримати при праці багатьох робітників, які в іншому випадку були б відвожені, бо компанія каже, що не має доброго бізнесу. Значить, весь тягар кризи мають понести робітники, щоб власники компанійних шєрів мали вповні забезпечені свої зиски.

ТЯЖКІ ПРИСУДИ ДЛЯ РОБІТНИКІВ ЗА ДЕМОНСТРАЦІЮ 1 ТРАВНЯ

(Спеціальна телеграма до "У.Р.В.")

ПОРТ АРТУР, Онт., 11 травня. — Тут відбулася розправа проти робітників, арештованих за участь у першотравневій демонстрації. Н. Невела засуджено на 6 місяців тяжкої праці й на заплачення 50 доларів кари та коштів або на додаткових три місяці за участь у "незаконній збірці". Друге обвинувачення проти нього — в "нападі" на поліцію — відвожено до 19 травня.

Матті Гаутамакі засуджено на три місяці тяжкої праці й на заплачення 50 дол. кари й коштів або на додаткових три місяці за участь у "незаконній збірці". Друге обвинувачення проти нього — в "нападі" на поліцію — відвожено до 19 травня.

ВІВЕР ГЕРБЕРТ, Нова Скошій, 11 травня. (К.П.) — Підчас експлозії в місцевій майні Вікторія ч. 2, що наступила в год. 8.30 сьогодні рано, загинуло шістьох майнерів і 12 поранених. Один з цих останніх є так тяжко попечений, що правдоподібно помре.

Убиті залишили по собі чотири вдови й 29 дітей. Причин експлозії дефінітивно не встановлено спеціальним інвестиційним комітетом, що піліє в неглибоку в Рибстон, Алта.

Майна належить до Вікторія Кол Компанії, що є також вла-

Обвинувачення проти Каринни в "незаконній збірці" відтягнено, а обвинувачення проти нього за "напад" на поліцію відвожено до 19 травня.

Джеймс Бронса засуджено на три місяці тяжкої праці й на заплачення 25 дол. кари та коштів або на додаткових три місяці за участь у "незаконній збірці". Друге обвинувачення проти нього — в "нападі" на поліцію — відвожено до 19 травня.

Товаришів з Форт Вільям суджено за влаштування першотравневого походу без дозволу поліції. Одинацятьом з них присуджено заплатити по 40 дол. кари й коштів, а двох звільнено. Баркер.

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІЇ В КОПАЛЬНІ ВУГІЛЛЯ УБИТО ШІСТЬОХ РОБІТНИКІВ

ВІВЕР ГЕРБЕРТ, Нова Скошій, 11 травня. (К.П.) — Підчас експлозії в місцевій майні Вікторія ч. 2, що наступила в год. 8.30 сьогодні рано, загинуло шістьох майнерів і 12 поранених. Один з цих останніх є так тяжко попечений, що правдоподібно помре.

Убиті залишили по собі чотири вдови й 29 дітей. Причин експлозії дефінітивно не встановлено спеціальним інвестиційним комітетом, що піліє в неглибоку в Рибстон, Алта.

Майна належить до Вікторія Кол Компанії, що є також вла-

стиком іншої майни, "Олд Вікторія", де була експлозія в місяці вересні 1930 року й де загинуло тоді 7 майнерів.

Сьогоднішня експлозія є другою великою трагедією того рода в історії цього містечка протягом останніх вісьмох місяців.

Вже той сам факт, що експлозії наступили одна по другій в такім недовгим часі, свідчить про те, що вина за експлозії вповні спадає на компанію, яка задля великої наживи зовсім не дає по охорону життя робітників у майнах.

БРИТИЙСЬКИЙ "РОБІТНИЧИЙ" УРЯД УБИВ ПОНАД 1,000 ПОВСТАНЦІВ У БУРМІ

ЛОНДОН, 11-го травня. — Велдхвуд Бен, державний секретар для Індії, заявив сьогодні в парламенті, що більше як 1,000 повстанців убито й около 2,000 взято в полон підчас здавлювання повстання в Бурмі британським "робітничим" урядом.

Повстанці вбили около 100 представників влади в бурмійських селах.

У різних частинах території, охоженої повстанням, росташовано військо, а крім цього

викликано з Індії ще один батальйон піхоти. Повстання в Бурмі триває через останніх пару місяців.

РАНГҀН Бурма, Індія, 11-го травня. (А.П.) — Повстанці атакували в неглибоку поліційну станцію в Гензаді й підчас сутички чотирох повстанців убито й кількох поранено. Один офіцір й поліцей були тяжко поранені шаблями. Повстанці остаточно відступили від сильним обстрілом.

ВЕЛИКІ УСПІХИ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ОПОЗИЦІЇ В ПРОФСОЮЗАХ НІМЕЧЧИНИ

БЕРЛІН, 23 квітня. — Наслідки пєрелиборів фаблазкомів звідчать про значне зміщення революційної профопозиції за рахунок реформістів і католицьких профспілок, про правильність лінії революційної профопозиції й компартії в профурсі.

У вугільній промисловості Німеччини на тих шахтах, де революційна профопозиція виставила свої списки, вона — на першому місці. Наприклад, у Рурьському краї висоток голосів, що їх одержала революційна профопозиція, становить 28 відс. проти 23 відс. минулого року, а висоток голосів, що їх одержали реформісти, знизився з 43.6 відс. до 38 відс.

Великих успіхів домоглася революційна профопозиція також у вирійних центрах німецької промисловості, наприклад, на заводах Круппа в Ессені, на заводі Боріга в Берліні, на заводі "Фенікс" у Діссельдорфі, на хемічних заводах Лейна в середній Німеччині та інших.

У металургійній промисловості революційна профопозиція збільшила свої голоси проти минулого року на 50 відс. Значні успіхи має революційна проф-

опозиція також і в саксонській текстильній промисловості й серед сільсько-господарських робітників Німеччини. Слід зазначити, що революційна профопозиція домоглася вперше настільки успіхів і серед службовців. Всіх цих успіхів революційна профопозиція здобула, не зважаючи на нечуванний терор підприємічів і реформістів і не зважаючи на методи шахрайства реформістів.

П'ЯТЬОХ БЕЗРОБІТНИХ ВИПУЩЕНО НА ВОЛЮ.

П'ятьох з дев'яток безробітних у Вінніпегу, яких поліція тяжко побила й арештувала за соціальним беззаченням від безробіття, коштом держави, випущено на волю, бо поліція не могла їх розпізнати як тих, що брали участь в сутичці з поліцією. Чотирох інших будуть судити перед лавою присяглих у Вінніпегу.